

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

149. szám.

Pest, september 5. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, september 5.

Már rövid ülés volt, a tegnapi jegyzőkönyv hitelesített, s felolvasattak a horvátügyben eljárando, s a manifestumot készítő választmányok nevei.

Délután 5 órakor indult el a Bécsbe menendő küldöttség, s ülések a visszaérkezésig tartatni nem fognak.

Pest, september 5.

Szerkeztő!

Hogyan! micsoda keserves ember ön? Micsoda ajtatos és jámborságos lapot állított ki ön tegnap.

Ah, ah, annyi hiúság nincs már önben, hogy legalább egy rövid szóttagocskával értésére adná egy némelyeknek: Hogy ime elkövetkezének az idők, melyben minden embernek meg kell vallania, hogy a Marciusnak első betűjétől fogva az utolsóig igaza volt.

Ha én önnek lennék, úgy fenhordoznám az orromat, s nem neznék se jobbra se balra, még nem is köszönnék az embereknek.

Ha a nép megtudja, hogy ön jóvendőmondó, gyöngyöm szerkeztő, öntől legelőszér is azt fogják kérdeni, ki lopta el Varga Mihál uramnak ökrét vagy lovát.

Szerkeztő, ön quadrillionszor elmondá, hogy azok az 1848-diki ministerialis törvények nem érnek egy fa kovárt. Hanem miután a ministerek ezen törvényt naponként reggeli könyörgésül használták, sz egész ország kalapot emelt előtte.

Tegnap Kossuth kimondta, hogy vagy végének kell szakadni tüstént ezen állapotnak vagy pedig a nemzet kénytelen lesz ideiglenesen olly végrehajtó hatalomról gondoskodni, melly végrehajtó hatalom a maga eljárásainak eszközeit ne legyen kénytelen a törvényből, hanem a haza veszélyéből meríteni.

Későn jó e szép szó a ministerialis ajkáról, hanem jobb most mint soha.

A ministerium, melly így meg van kötve, nem mentheti meg a hazát — s azért Beöthy Ödön leküldetett, s olly hatalommal ruházottat fel, hogy az ott a táborban levő hadügyminiszterrel egyetértőleg rendkívülieg is tegyen mindent, mit a fenforgó körülmények a haza megmentésére szükségessé tesznek. —

Ezt mondta tegnap Kossuth. És két emberen kívül (Besenyey és Fábri) az egész ház helyeselte azt.

A Pesti Hirlap mai számában, „sz egészségben roskadozó, de lelki erőben megtörhetlen hazánk”, szavára elragadtatásban van.

Tegyük fel egy esetet.

Ha ez előtt egy héttel a boldogtalan Marcius illyesmit nyiltabb szavakban mint különben szokta ajánlott volna mit mondtak volna rá a ministerialis hivatalnokok, ministerialis hirlapírók és ministerialis hivatal expectansok?

Nagy hanggal ordították volna. Le a revolutióval! egy conventi commissarius a hadseregbe? mit jelent ez? kérték volna. Rendkívüli hatalom, teljes hatalmu intézkedés mindenre mit a haza megmentése követel? ez annyit tesz mint az őrmestereknek tisztséget a magyar hadnagyoknak kapitányságot, igérni, s ekkor kiállítván a sorkatonaságot egy rettenetes dictióval felrevolutionálni a közlegénységet, s ezek segítségével minden a magyar ügytől idegenkedő tisztet, őrszempuskázni, vagy legalább a seregből elkergetni?

Bizonyosan ezt mondták volna.

És jól is mondták volna, mert mi így értettük magunk is azt értettük volna.

Miként érti küldetését Beöthy Ödön, s a hadügyminiszter az ő dolguk.

Minden bajnak megvan a maga saját orvosága. És ha valamely betegséget csak érvágással és amputatioval lehet meggyógyítani, egy rész elvesztéséért oda engedjük-e a milliók nyugalmat és boldogságát?

Végre tehát egy rendszabályban a radikál párt s a ministerium összetalálkozott.

Örvendünk rajta, hanem azért oda kacsintva a kormánypart közé, húzzunk ki onnan egy pár

embert, s négy szem között kérdjük meg őket: Illyesenképen.

Ugyan édes táblabíró ur, most midőn ön a conventi commissarius, s a végrehajtó hatalom azon alakban lett felállításához szavaz, melly eljárásának eszközeit ne a törvényből, hanem a haza veszélyéből merítse, mit gondol, nem jobb lett volna ezen rendszabályokhoz ez előtt valamelykével korábban nyulni?

Táblabíró ur, magyarázza meg azt nekünk, hogy midőn a radical párt uton utfélen azt intonálgatá, hogy az a politika, melly az 1848-dik évi III. törvényből indul, ki jóra nem vezethet, hogy az osztrák ugy engedte azt fogalmaztatni, hogy ha azon folytatjuk utunkat, szép csendesen vissza kell mennünk, ön mindég azt felelte jó, jó, de nem lehet, most pedig midőn a tűz körünkre jött, hirtelen azt mondjuk. De isten engem ugy segílyen lehet.

Adjon ön erről magyarázatot. Mondják meg, hogy lehet az, hogy Kossuthnak egy szava képes volt minden akadályt eldönteni.

Kossuth egy szavára már nem gyávák a nemzetőrök, már lehet, hogy egy conventi commissariusnak sikerül a hadseregbe uj szellemet önteni, sikerülend a régi rendszerhez szító embereket kiugrasztani: már a nép is velünk tart, már nincsenek a hazában reactio, külön régiség, száz mindenféle baj.

Lássa tisztelt táblabíró, hogy midőn ön a Pesti Hirlapban Kazinczi Gábor, s Kovács Lajos beszédeiben annyi sok fontosságot, annyi belátást és diplomaticai ügyességet látott, az csak egy magunknak csinált illusio volt, magunk elébe teremtetünk nehézségeket, mellyek egy ministerialis szóra szétoszlottak.

Azon nehézségekből mi is sokat hittünk létezni, de azok orvoselhatók.

A különbség köztünk csak az, hogy az orvoslás most nehezebb mint lett volna korábban, és a mellé még több energia, találékonyság, fáradság, baj és vesztéglys is több kell mint akkor, midőn az óvszereket a radical párt ajánlgatta.

Most pedig: Mala per longas invaluere moras.

Ha majusba kezdjük meg működésünket, a bajok nem nevednek ennyire. Most egy elhanyagolt sebet kell meggyógyítanunk, most az orvos egy haldokló beteg ágya elébe hivatik.

Akkor elkezdjük volna az új politikát, s körtünk azon arányban, mellyben mi erősödünk ellenségeink lehangoltabbak lettek volna.

Valószínűleg akkor a harc is elkerültethetett volna. Mert készült nemzettel, melly az első törést visszaverheti, senki sem mert volna kihívólag bánni.

Szerkesztő, ön egyszer a miniszteriumtól azt mondta, hogy István nádot provisiót királyunk kikiáltotta.

Ez nem volt igaz. Fájdalom. De a legnagyobb baj az, hogy a miniszterium ezen hírt nem valótlannak, hanem rágalomnak declarálta. Alászolgája.

És őnt sajtóperbe citálták, lapját pedig a miniszter-elnök Batthyáni Lajos, ki lakik a szabad-sajtó utcában, a Cziráki házban, elkoboztatta.

Már hiszen megkötjük, minő magyarizatot ad a ministerium azon rendkívüli eszközöknek, melyek ezután használatba vétetni fognak, s melyek nem a sidibusnak való 1848. III. törvényből, hanem a baza veszélyéből fognak meríteni.

Őn táblabíró azt gondolta, hogy annak a ki nem országos celebritás annak nem jár a szava. Hogy az a ki a fauto de micax nagy embereknek minden szavára nem mond igent, az csak rosszat akarhat, hogy azokat a reactionak kellett kibérienti.

Ime tessék most a tényekből ítélni.

Őn pedig szerkesztő többet nagy dolgokról né présmítájon. Őn úgy van az ilyen beszédekkel, mint az egykori család, atya ki restelkedő leányainak ezen szemre hanyást tette:

Ha egyszer mondom, lefekletok mindjárt lefekletok, százszor mondom felkeltok, még sem felkeltok.

Őn ha egyszer mondta volna azt, hogy nincs baj, nyugodjunk meg táblabíró, rá kiáltottak helyes, de ha százszor is mondta, hogy kutya van a kertben, még sem hitte még az ördög sem.

Kis Péter.

A város folytonosan harcziás színű toborzás, mindenféle zeneének és vigság. A lélek egy szebb jövődőt lát maga előtt.

Csak sietség és erély, s nem kell félni, hogy a rossz akaratoknak sikerülni fog a népet tévutakra vezérleni.

Vác körül hatalmas tábor gyülekezik össze. Pestről számosan rándulnak ki a harcziákat megtekintendők.

A vácziak szüretelni kezdenek. Sokan azt mondják azért, mert a magyar tábor nem amely-lyan róka féle fajból áll, melyről a mese azt tartja, hogy a szőlőt savanyunak hiszik.

Mi inkább arra gondolunk, hogy a vácziak rettenetesen sietnek, hogy hőseinknek egy ital frís bort adhassanak.

A kör vendéglője a szerviták kertjében nem sokára meg fog szünni. A szépítő biztosság határozata szerint a kerti bóde le fog romlani.

A táblabíró a leveleiben adta tudtul a szövegét a kör táblabírójának.

A pápok mint írják a leveleiben annyival is inkább örvendenek, hogy vendégeiktől megszabadulnak, mert szentséges telkeket a legiszonyosabb bűnök, fertelmek és undókságok vitettek végbe. —

Ugyan mik lehetnek ezen horribilia, et in coelum clamantia scandala.

Nem más minthogy ott a vendéglős pánteken is húst mer főzni.

Rettenetes bűn! —

És ki érette meg a pécsenye szagot. A prior szakácsnéja, vagy pedig egy fő fő pap, ki per hársárd éppen a kolostorba kvartélyozik?

Vagy tán a szinte ott tanyázó rendőrségi hivatal volna oly éktelenül papista lelkű?

Mákvirágok.

— Bécsben — mint írják — nagy készületek tétetnek egy urnak pesti útjára, kiről némelyek azt hiszik, hogy a legelső magyar ember, bárha eddigelő tökéletesen német lábbon állott a nélkül, hogy a maga lábán járt volna. Ez a nagy ur már rég készül Pestre s egy néhányszor szavát is adta a leutazásra, de hiába l'homme propose et Dieu dispose s így történt, hogy a kegyetlen sors-mindannyiszor a mennyiszor a kocsi már előállott-betegséget küldte rá.

Most azonban már a dolog nem tréfa, s az utikészületek nagyszerűek. Az udvari fodorásznál a magos (?) utazó bajusszának fele már készen van, a szakáll is munkában van s — mint mondják — a miniszterelnök duszgazdag hajzatának feleslegéből készül; a kalap Kazinczi Gáborénak mintájára csináltatott, az árva fiu hajrá pedig Lisznyai Kálmustól költsönözött. Az atilla egy általában nem tetszvéen, egy insbrucki frakk — a la Máriási — spenczellé stutzoltatott; a magyar nadrág ugyan egy kissé szűk de a szíjjában oly kedvet lelmi mondatik az utazó, hogy érette egy kis szoritást is eltűr annyival inkább mert a visetet az utolsó ujonczállítás törvény óta úgy sem magyar lábára való.

Legnagyobb aggodalmat okozott a hasnak — éppen nem táblabírói — laposság, azonban erre nézve a Bécsben mulató igazságügyminister azon vigasztalást nyújtá, hogy a pesti ministerialis lég erre különösen ápoló és növelő hatással bír.

Egyébiránt a magos utazó Pulszkítól naponként órákat vesz, hogy miként kelljen bizalmas magyar képet csinálni. (Némelyek szerint már a tanító is iszonyu Verlegenheitba kezd tanja iránt jönni).

A mi a többi utikészületek és provisiókat illeti ezek közt megemlítendők: a 12 különféle alkalomra szolgáló magyar dictio, mely a szív

mélyéből, s a nagylelkű magyar nemzethez szerte vonzódásból ered; továbbá 1200 darab mellő egy egy nemzeti lobogot képezők, s különös kegyelemből elajándékozandók; 10,000 kokárda a schöneg Münchenin-től; egy Debreczenből hozatott sallagos és kivarott kostók, 500 darab selmecezi pipa, s két mázsa kospalagi, de legfigyelemre méltóbb egy láda, mely tökéletesen üresen vitetik el, s olly borzasztó nagy hogy — 200 millió forint meg se kottyán benne.

Illy nagyszerű készületek vagynak Bécsben az elutazásra, de az elfogadásiak sem csekélyebbek ám nálunk Pesten. A többiek közt elég legyen megemlíteni, hogy az iker város azon szemfényvesztő szerrel lesz világítva, melyet Politica austriaca-nak neveznek, s mellynek vakító világa miniszterinken is tapasztalható.

A magas vendéget hozó hajó kikötésinél 12 fehérbe öltözött táblabíró fog állani vezetve Kazinczi Gábertől, ki öntekintetlenül fog várakozni mondókáját elszavalandó, mellyben a rendületlen hárség, és tapasztalt atyai szív csak 10-szer fordul elő. A parton fog állani a magas vendég kocsija, mellynek lovai kifogatván, Fábri és Besenyei által fog felhúzatni Budára, hól az előre elrendelt szállás kapujánál egy más 12 egyénből álló küldöttség fogajda, mellynek élén Piller csinál egy schwarzgelb complimentet.

A nemzeti színház is fényesen ki lesz világítva, s adandó darabul „Mátyás diák“ van készíelve.

A nagyobbyszerű fogadási készületek közt megemlítendő még az éljenzési próba, melly minden este 7—10 óráig Kovács Lajosnál tartatik, s már is igen öszvevágólag betanultnak állittatik, Kovács Lajosnak benne egy megragadó solo-ja van, mellyet elbájolónak mondanak.

A többi készületekről későbbben.

— Azt beszélik, hogy a miniszterelnök Bécsben annyira megszerette a Bavaois-t, hogy e hevitő szer nélkül aludni sem tud menni.

— Szegeden is van ám nemzetőrség. A gyakorlatokon három egyén szokott megjelenni, kik közül egyik tiszt, s társait hármassoru defilej-kben gyakorolja: Legnehezebben sikerül neki egyenes rendet állítani, legkönnyebben en masse hazafelé indulni. — A paradeokon azonban mintegy 300an szoktak megjelenni, kik mind az első sorban állanak, mert egyik sem akar hátul lenni; közelebből azonban az illyrek elleni kiindulás hírére, egy estén magát 299 jelentette a második és harmadik sorba; a lovassnemzetőrség is megalkult, már vannak 9-en mind tiszt, közelebből közembereket fognak toborzani.

Csernátóni.

Pest sept. 5.

Ki van mondva, hogy a hazát jelen vészes s rendkívüli körülményeiben a ministerium megmenteni nem képes.

Hogy ez előtt pár hóval még képes lett volna, ki nem mondatik, azonban ez a dolog természetében fekszik. Gyors és erélyes föllépés akkor, s most hihetőleg ott volnának elleneink, a hol a bors terem.

Hanem hogy most, jelen bonyolódott állásban dolgainknak, midőn lételünk perczek jó vagy bal fordulatától függhet, midőntoda jutottunk, hogy még barátunknak is csak tartózkodva hihetünk, olyan quot capita tot sensus féle kormányval, az igaz babót sem érünk.

Olly kormányval, melly a helyett, hogy nyolcz felől támogatná a haza oszlopát, azt ugyanannyi felé dűti.

Olly kormányval, mellynek hogy tehessen, nemcsak egyszázszertű ördekei miatt sokszor szűkebbül nemzetgyűlés, s egy reactionarizott környezettől ámitott fejedelem beleegyezését kellett előbb megnyernie, hanem legelőször is önkeblében kell leküzdenie a kislelkűség, pulyaság vagy legyezgetés rögzött politikáját, mihez némely tagjai egy vagy más okból, de mindenkép megbecsáthatlanul makacson ragaszkodtak.

Olly kormányval, melly bár a legünnepélyesebb nevetek birja czimerén, nem birt egy embernek ügyesen vetett hálójából kibúvni, hogy magát a közvélemény karjaiba vesse; melly egy ember által annyira engedé magát féken tartani, hogy vele hányat előre vélt lépni, mindig ugyanannyi lépést hátrált.

Szóval, olly kormányval, melly forradalmi löbden Széchenyi politikát követett, az árnyékban is faragott képet látott, s melly mig consultalt sargentum perit, most semmire sem mennének.

E kormány tehát változni fog, e kormányval változnia kell.

Azt gondolhatják sokan, hogy mi erre alleluját mondunk, te deumot harsogtatunk, s örömlükben iszunk három nap három éjszaka.

Örülünk nagyban feloszlásán azon ministeriumnak, mellynek eljárásában mi mindig tudtunk gáncsolni valót találni, mellynek politikáját mi állandón félszegnék kiáltottuk, s mellynek félrelépésében helyeztük ügyeink jóra igazodásának garantiját.

Kik így gondolkoznak — most egyszer nagyon megcsalatoztak.

E ministeriumot nem néztük soha decreditázási puffancsok kibévezett czéltáblájának — ellenezeteink mindig oda voltak irányozva, hogy elkerülhessük azon természetellenes állapotot, mellyben éppen azon ministerium gyöngye asszonyos politicája juttatott, hogy t. i. nolle velje hatalomnak rendkívüli gyakorlatához kellessék folyamodnunk, s mellyet eddigi eljárásaink erélyességével elkerülhettünk volna, s mellynek csupán akkor van s lehet csak helye, midőn a hazát nagy veszély fenyegeti.

Nem rég még, úgy lehet örültünk volna, ha a ministerium helyet enged azoknak, kik erősebb karokkal állottak volna ellenében a vészhozó események ostromának, mert akkor biztosok lettünk volna abban, hogy a hazát egy új, egy erélyes és gyorsan tevékeny politica kétségenkívül képes leendő megmenteni.

De most, midőn a kormányval hatalom bármilly átalakulása mellett is helyzetünk problematikus marad, bizonytalan aggodással nézünk a jövő fejlődésének elébe.

Azonban jobb későn mint soha.

Mi erősen hisszük, hogy e nemzetnek ön magához visszaterése, és az orvoslást Bécsben keresőkudarczott vallott politikának önmagunk erejéhez s lelkesülttségünkhöz folyamodása soha sem lenne késő, még akkor sem, ha elleneink jorkából már csak lábujhegyünk állana ki.

Most már legalább sokkal jobban kiismertük szomszédink ármánykodását, mintsem haszalatlan állatásban akarnánk élni még továbbra is, mintsem át ne látnánk, hogy ez országot, mit magunk kerestünk, egyedül magunknak lehet és kell meg is tartani. —

Sokkal jobban okulhattunk önkárunkon, mintsem vak hittel fogadjuk a Bécsből ne talán hozandó újabb üres ígéreket, vagy időhúzásra számíthatott alkudozási felszólításokat.

Mi Béccsel semmi iránt nem alkudhatunk; mert nem nyerünk tőle semmit, csak saját — bitorúl elcsempészett legszentebb tulajdonunkat vivénk vissza, miből engedni eszélyességből s jó akaratból nem — csupán gyávaságból lehet.

Gyávaság bélyegét pedig a magyar magára sültetni soha eddig még nem engedé.

Lesznek meglehet tán a kormány tagjai közt is, kik (alkalmasint korcsolyával ellátva) megpróbálnák a képviselő házat ujabban jégre vezetni, kik nem mulasztandják el a békés kiegyenlítés előnyeit szívárvány színben mutogatni, s megelégesznek majd egy rakás nagyhirű proclatioval, mellynek csak első betűjéből is megpróbálják a dolgok jórafordulásának biztos sikerét kitüntetni, — kik a bécsi mézes madzag ízét teli szájjal földicsérendik. —

De ezek miszerintünk a nemzetnek a legrosszabb szolgálatot tennék.

Tovább is nyelni a csalókat, mit a jól számító kamarilla mérges edényekben főz számunkra, tovább is hinni azok becsületes szándékában, kiknek ármánykodása miatt törpüle el nemzetünk ereje, annyi mint végső dosisát szívni a narcoticus szernek, mi halál álmába szenderít.

Ugyanazért semmi engedés, semmi tartózkodás, egy nemzeti közakarát, s bízalom alapján fölmelt erős hatalom! s lételünk kérdése biztosan meg lesz oldva nyilt terén a mérközésnek, mind titkos alkudozások intriguákkal megrakott rejtek utain.

Cserző Bencze.

Versetz Aug. 26. 1943.

A Harczterről. —

Szerkeztő! — Sietek önt értesíteni olly dolgokról, mellyek e hon sorsa felett aggodó minden jóra való ember keblet kétséggel töltik el. — A miket irandók, hogy mind betüszereztél valók, — a következés rövid időn igazolandja. —

Az itteni parancsnok Blomberg mai napig is Bécsből kapja az utasításokat, Piret temesi volt várparancsnok által, kit a ministerium tudtunkkal hivatalától fölmentett: — katonái nem lönek az ellenre, — mivel arra parancsuk van, — s e parancs nekik a királytól érkezettnek mondatik.

Zászlóaljunk a 9-dik honvéd, — mikint Versepizre érkezett, 6 órai pihenés után Fehértéplombba küldött; — a már kész ellenségre azon tanulatlan nép, melly közül sok fegyverét se képes megtölteni, — két század pedig, hogy az erő annál inkább megoszolják, Oraviczára küldött.

A sorkatonaság — Verseczen, hol a legnagyobb csend van; vesztegel — ámbár e pont csak Fehértéplom bevétele után féltethető. —

Fehértéplomot ellen tábora szállotta meg, úgy hogy oda a bejutás még most pár századnyi fedezés mellett történhetik, néhány nap múlva azonban a rabló csapat a vidéki lakosság által annyira szaporodandig, hogy az út egészen el leendő zárva; — a sorkatonaságnak eszibe sincs elosztani e gaz népet, hanem szépen bezártni engedni embereinket, úgy hogy azok éhen kénytelenek el veszni, mivel — sem elegendő élelmük sem a hadhoz megkívántuló municiójuk — — ágyú, por, golyó, stb. nincs. —

Tegnap ágyúlövéseket hallottunk ismét Fehértéplom felől, — — hírt még nem tudunk. —

A kinek annyi eszeckéje, mennyit egy szarka el bírna farkain, átláthatja, — — hogy a nemzet legszentebb ügye el van árulva, — — elveszve majdnem megmenthetlenül!

Zászlóaljunk részről megteendi a magát, tegye meg a nemzet is; — most a k. biztoshoz Vukovicshoz irandunk, mellyben kijelentjük, miszerint semmi áron se maradunk Fehértéplombban s kivánni fogjuk, hogy ideiglenesen — mig legalább a fegyverrel bánás módott elsajátítjuk, — cseréltessünk fel verseczi sorkatonaság által.

Az országgyűlésére petitiót küldendünk, mellyben kérjük a nemzetet, hogy a 10. honvéd zászlóalját, — hozzájuk elegendő tűzértséget, — s néhány század jó szellemű huszárságot adván — egy seregbe vonatni parancsolja; — a ministeriumnak fen maradván a mód a sorkatonaságot (ha ugyan vele rendelkezhetik) használni ott, hol szükségesnek véli.

Ha tovább is így hagyatunk — kénytelenek leszünk mi — honvédek magunktól — öszvecsatolódni, — hogy erőnk haszontalanul szét ne forgácsolódjék, s a hazának megtehelessük egy tömegben azon szolgálatot (t. i. bevenni a R. sánccokat) mit azért nem tettünk eddig, mert arra Bécsből egy némely ember parancsot nem kaptunk. —

Szerkeztő! midőn önt, — és mindent ki e hazának javát akarja fölkérnek zászlóaljam nevében — erélyes közremunkálásra, — leteszem tollamat azon hitben, hogy a miket megírtam, — ha szép szerivel nem — a miként lehet, de minden áron — teljesülésbe menendnek. —

Önnek tisztelője

Rugacs, honvédtiszt.

Nagy-Szöllős, augusztus 27. 1848.

Szerkeztő! Tudva ön előtt, hogy Ugocsa megyének túl a tiszai részén a képviselői választás közbe jövő események miatt elhalasztatott, s Augustus 23-ra tüzetelt ki, a netalántani új zavarok elkerülése tekintetéből rendes katonaság bástyáza el a két párt embereit — a nép jogait használni akarta, nyugott, lelki tisztasággal jelent meg a választásra kijelölt helyen, csend volt millyet az éj teremthet, közszírként állott a nép, mintha lelki ismeretével számolásba jönné, szenvedélyes arccsal várta mindenki a pillanatot hogy lelke ságallatát ontsa ki.

A nép alatt nevezem itt új polgártársinkat, kiket a slendrián világ emberei a fent nevezeten szeretnek magoktól távol tartani. — A még most is büszke érzetű nemesség eltartva állott a néptől, kisebbségben, de merész s elhatározott bosszúsággal. A tett kora beérkezett, s a két párt kegyenczeit kijelölő, a hangos éljenzések lassú morajjal enyésztek el. S midőn a szavazás következett volna el, az alig 300 főből álló nemesség a több ezernyi népre tört, ki illy következkre készületlenül — csak tiszta lelkiismeretökkel — jelentek meg, kénytelenek voltak az erőnek engedni, s a választó helyről eloszlan, így el foglalt a választási téri a nemesség, s szavazat nélkül kiáltották ki Török Istvánt, Troknya ellenébe.

Szerkeztő! népképviselőt kívánnak, önnek majd küldünk ebből a fajtából is egyet, s az oda felvált meg, ez vagy amaz marad-e meg.

K. . . . váry.

Pest, sept. 4.

Szerkeztő!

Bölcsen tudja ön, mikép sept. elsőjére minis-teri értekezletre jöttek össze a három prot. hitfelekezetek.

Egyenként mindenik bevégzette saját ügyeit egypár nap alatt, mintha ezen egyének ereiben nem is rokon-vér folya az országgyűlési procrastinációk hőseivel.

De véghetlenül sajnos dolog: hogy kivált részünkről épen nem csekély elégtelenség jelei tűntek föl a cultus-nevelésminister ösvénye ellen.

Mindenek fölött sajnosan vettük azt, miszerint a mult országgyűlés világos törvénye ellenére a prot. hitfelekezetek kihallgatása nélkül bocsátott tárgyalás alá törvényjavaslatot, és pedig len az említett törvény, t. i. a teljes és tökéletes egyenlőség és szabadság tökéletes kiparodiáját.

E mellett van-e azon törvényjavaslatban egy kis kérészet, hogy a napontai tápszere, gyümölcsfák s ezek oltás általi nemesítése; az ipar és gazdaság stb. iránt intézkedések tétettek volna.

Le van-e téve a nevelés alapja: a kisdodovák? melly nélkül egy lépést is tenni csak vaklövés. —

Hát a Carthausi írója, hogy feledkezhetett meg a lánynevelékről?

Ez a mi nemzetünk szörnyű nemes. Csak férfairól hangzott óneke.

Keletről jött, hol a zsidók az anyakönyvbe beírni sem szokták a lánymagzatot.

Ha fi született, határtalanul örvendett a magyar. És ha lány? szomoruan ezt mondta a baba: a mit Isten adott!

Nyugott felé jövén nemzetünk, becsülni kezdé nőnemét, míg nem Angliában szép tökélyt láthatott.

Hazánkban eddig mikép kezeltetett e szent ügy? Zárdákban apácákra bízátok: de ezek a világot nem ismerik, mikép a tulvilágot sem. Vagy pedig az ugynevezett madame-kra, kik nagyon is ismerik, megunták a világot.

Hogyan hát, miért nem jutott a miniszter eszébe néhány lány- és nőnevelde?

Mert, — és itt kérek figyelmet — kutfők, az országos alapítványok rendezése, czélra fordítása, mulasztva volt. Vagy azt hitte: hogy a „fundus studiorum“ az eddigi kezekben hagyása mellett lehetséges a teljes és tökéletes egyenlőség?!

Hittük: miszerint a vegyesházasság, átmenetel stb. kérdésekben, hol az újabb törvényeket kénye szerint tapodja a chath. clerus, a teljes és tökéletes viszonyosság alapján fog törvényjavaslatot a cultusminister előterjeszteni. stb.

Csalódásaink egymást érik. Nem előre, de épen rákmódra hátra vezet a prot. hitfelekezeteket a cultusminister, nemcsak az országgyűlésen tárgyalás alá bocsátott — kül és belső autonómiankat intézni kívánó — törvényjavaslatában, hanem több rendeleteiben is, minőket a Metternich-politica alatt mindannyiszor iszonyodva visszautasítottunk.

Tökéletesen hiszem, miszerint a cultusminister mégcsak soha nem is álmódott azon szabadságról, azon autonomiaról, mellyel a két prot. hitfelekezet e hazában birni szerencsés. Most mind a három prot. hitfelekezet átadta mai napon tanácskozmánya jegyzőkönyvét a minister urnak, mellyből átlátandja mikép a prot. hitfelekezetek inkább az országos segedelmet, mint szabadságukat nélkülözendik.

Földvári.

HIRDETÉSEK.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győrreli közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Magyar közlekedési vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember

1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ Tehervonat délbén 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Váczfél reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Váczról Pestfelé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.